

Че?!

беше изведена претпрема на Ѓубиша
на Јубиша
неноделено

Пможностите на имагинацијата, веши Димитров.

Нс Актуелниот директор на МНТ Владе Цветановски не криејќи го одушевувањето од оваа претстава изјави: „Мислам дека вака сериозна материја одамна се подготувавме да видиме. Енергијата што оваа претстава ја носи, од една страна ме развеселува, но на крајот се чувствува смеа што боли. За жал, такво е времето.“

Искра Ефтимова

Фото: Игор Тодоровски

д Хрватска

д на Мајскиите ойерски
о изведбата на ойера-
ригенитската Јалка
солисити од Хрватско-
ште од Загреб

Сагит Спасовски, баритон, а

РАЗГОВОР СО СОЊА АБАЦИЕВА,
ИНСПИРАТОР НА „НАРЦИЗМИ“

Женскиот профил на македонската ликовна сцена

Осумнаесет македонски авторки ги привршуваат подготвоките на своите дела, со кои ќе учествуваат во проектот „Нарцизми“, инициран од Соња Абациева, куситос - советник во Музејот на современа уметност. Овој проект е повеќесрочно интересен. Не само поради големиот број учеснички, туку и поради суштината истрагееност на повеќе женски и известувачки сензибилитети, обединети со посебноста на женскиот ракомис. И, конечно, „Нарцизми“, претставува своевиден показ за распределеното потенцијал на женските автори на македонската ликовна сцена

Мотивите се во значајниот потенцијал на женските авторки, кои создадоа една паралела во однос на машките автори. Не само нивната бројност, туку и нивните искази покажуваат нешто посебно, нешто особено, нешто што се разликува од дискурсите на авторите од другиот пол. Моја желба беше тој потенцијал, тој распрчкан број на авторки да биде прикажан во еден проект и во една ситуација на нашево постмодернистичко живеење, каде почна да станува јасно дека се отклонуваме од поимот центар, во смисла од некое духовно средиште околу кое ќе се фокусира човечката мисла. Па, во такво отсуство на центар на гравитација, јас го избраав нарцизмот, мислејќи го во сите негови конотации, и позитивни и негативни. Прво, како желба за возобновување на некои категории што сме ги заборавиле, како што се убавината, љубовта, нежноста, радоста, скрбата..., а, потоа и како покренување на прашањата за преиспитување на меланхолијата, депресијата, егоизмот, егоцентизмот. Значи, нарцизмот е, на некој начин, толкуван во целата своја широчина, од оној личен, автографскијаден до оној колек-

торките, бидејќи половата поделба не е баш омилена меѓу самосвесните жени?

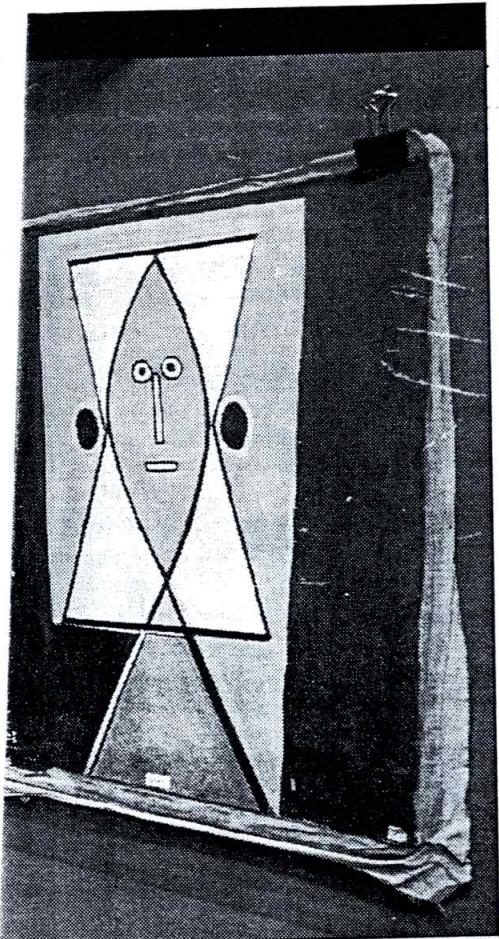
▼ Авторките пристапија со голем ентузијазам. Веројатно и јас во самиот избор на авторките, тргнав од фактот дека такви особености и во нивното творештво и во нивното однесување забележувам, така што тоа се совпадна со нивната желба тоа и ликовно да го изразат. Особено поради фактот дека станува збор за еден друг тип авторки во споредба со уметничките од претходните децении. На оваа тема, се случува еден процес на деинтимизација, нема повеќе теми и простори во кои тие би чувствуvalе некој срам или вина,

ак солист на Операта на АРТК, настапува и во Осиек, Сплит и Риека. На репертоарот има улоги во Травијата, Боеми, Евгениј Онецкин, Набуко...

Покрај гостите од Загреб, во вечерашната изведба на „Трубадур“, ќе настапи и Галья Горчева, сопран од соседна Бугарија, која на македонската оперска сцена за прв пат гостувала во операта „Тоска“, во 1996 година.

Ивана Тасев

Маар, изложена деновиве во из пред аукцијската продажба. „те сувенири на Дора Маар“ ја отежи и скици на последната ција на прочуениот **Пикасо** во г., кои вчера беа ставени на знатата париска аукцијска кука.

твен, што се однесува на политичката мок, на силата, на политиката. Тоа е она што самите авторки сакаат да го соопштат и го соопштуваат. Ќе го преземам терминот од Башелар, најпоетичниот француски филозоф, што го наречува космички нарцизм, што значи едно општо огледување на животот, едно општо загледување во самите нас, во другите, во водата, во целиот контекст на природа-та, во огледалото на реалноста...

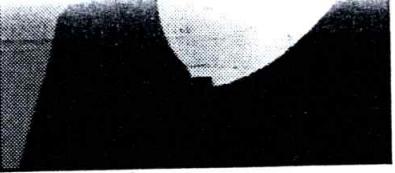
▲Дали е женскиот ракопис обид за отворањето на убавите страни на нарцизмот, којично го примаме во неговото пежоративно значење?

▼ Нарцизмот најмалку го разбираам во таа пежоративна смисла. Да тргнеме од митот за Нарцис, како еден од боговите, кој, како и Прометеј исказува непослушност и не ги следи законите и каноните на главните божества. Тој исказува еден свој протест и тој протест, на некој начин, го наплаќа со својата смрт, која не се толкува како дефинитвна смрт, туку како трансформација - претворен е во цвет. Тоа се богатствата што се ткајат околу митологијата на Нарцис, кои на некој начин ни ги откриваат убавите страни, погледот во самиот себе, желбата да се дојде до идентитетот, зашто тоа е голема борба на секоја единка - да се најде самиот себе. Во нарцизмот се содржи тој никулец на барањето на сопствената личност.

▲Зошто нарцизмот го врзуваат повеќе за жената?

▼ По оние истражувања на научен план што ги вршеле психоаналитичарите се доаѓа до сознание дека нарцизмот е повеќе женска особеност, отколку машка, што не значи дека не е присутна и кај мажите. Меѓутоа, се смета дека е покарakterистична кај жените. Ако веќе сакавме со оваа изложба да ја нагласиме посебноста, специфичноста на ликовниот говор кај жената, оваа тема овозможува тоа уште повеќе да го извлечеме како заклучок.

▲Како ја примија понудата ав-

напротив нивните дела укажуваат на едно одење чекор понатаму во отворањето во однос на машките ракописи.

▲Како се сфајдоа во овој предизвик авторките што генерациски не припаѓаат на овие помлади уметнички, за кои се определите во вашиот избор?

▼ Генерациската разлика не е многу голема. Авторките покажаа известна генерациска сплотеност иако има родени во 50-тите, 60-тите, 70-тите години. Така, оваа отворање и оваа желба за самоанализа, за автореференцијалност, за соопштување на автопортретското го имаа совладано на некој начин заеднички и така ја затворија таа генерациска разлика. Анета Светиева е можеби исклучок, но ја избраа зашто таа е првата авторка на Македонија, која почна сосема смело да ги соопштува сите свои размисли, фрустрации и дилеми во врска со поделеноста меѓу машкото и женското. Таа тоа го разработува на нивно на архетипски форми, зашто, конечно, како етнолог и антрополог се занимава со таа проблематика, паралелно со уметноста.

▲Нели е ваквото разоткривање опасно во вакво скудно време?

▼ Не мислам дека е опасно, зашто секогаш тоа што го криеме во нас, опасно не фрустрира. Ова е начин авторките, откривајќи ги најтајните нешта од своето суштество, од своето битие, да се разбременат од сите тие тешкотии, депримирачки состојби на меланхолија, носталгија... Тоа е дури и терапија низ ликовноста. Такви појави се почети и во светот.

Ј.Ф.

ОЌЕ ЗАВРШАТ „ПРЕВИРАЊАТА ВО „КУЛТУРА“

НОТО Собрание - разрешница

Собранието на ак-
“Култура“ ќе ги
оки на понатамошно
роката јавност, “Кул-
тускиот критериум
длацијата во писател-
“Култура“ се случува
ата мешаница ја водат
фелата што се грижи
со која отсекогаш се

Основачката на директорот на издавачката кука “Кул-
тура“, Димитар Башевски, во културниот кругови, се
поточески се толкува како јочетник на негативен шек на
понатамошниот настан. Денешното Собрание на ова
акционерско друштво, ќе ги навести најтамошниоте насто-
ки, во кои кука ќе се движи

бидејќи стариот е во оставка, а потоа ќе се
избие изборец отбор, кој понатаму ќе има

рече Бојков, нагласувајќи дека промените се
од интересен карактер и дека воопшто не стану-
ват